

ARBETSBLAD

SÅ STYRS SVERIGE

16 minuter

Filmen är i första hand avsedd för högstadiets undervisning i samhällskunskap men används med fördel inför gymnasieelevernas förstagångsval. Även Komvux/Grundvux är en passande målgrupp.

Länge styrde kungarna vårt land, efter hand med hjälp av adel, präster, borgare och bönder. Numera i vår demokrati med allmän rösträtt styrs Sverige av riksdag, regering, myndigheter, kommuner, landsting och i viss mån EU.

FÖRE FILMVISNINGEN - ORD ATT FÖRKLARA

- Proportionella val – partierna blir representerade i förhållande till hur många röster de fått i valet
- Direkta val – Den som röstar väljer de personer som ska representera oss i riksdag, kommunfullmäktige och landsting.
- Röstkort – Alla som har rätt att rösta får ett röstkort.
- Politiskt program – Partierna visar vilka frågor som är viktiga för dem
- Statskund – De pengar Sverige lånat och är skyldigt att betala tillbaka. I filmen till Lübeck på 1500-talet.
- Valkrets – Sverige är indelat i 29 områden, valkretsar
- Utskott – Riksdagens 15 utskott har hand om olika ansvarsområden. Utskotten behandlar de frågor riksdagen ska besluta om.
- Proposition – Ett förslag från regeringen som riksdagen ska ta ställning till.
- Departementen, avdelningarna, lyder under regeringen och ansvarar för olika delar av statsstyrelsen. (År 2008 var det tolv departement.)
- Landsting – De har hand om stora frågor t. ex. sjukvård och kommunikationer.
- Europaparlamentet – EU-länderna, däribland Sverige har val vart femte år. Då röstar medlemsländerna om vilka cirka 800 ledamöter som ska sitta i Europaparlamentet.

EFTER FILMVISNINGEN

1. Vad menas med att Sverige har hemliga val?
2. Hur ofta är det normalt val i Sverige?
3. Hur gammal måste man vara för att rösta?
4. Vilka var de fyra politiska grupperna (stånden) före 1866?
5. Hur många procent av rösterna krävs för att ett parti ska komma in i riksdagen?
6. Hur många politiker, ledamöter, sitter i riksdagen?
7. Varför fick Carlo inte rösta i riksdagsvalet?
8. Ungefär hur många kommuner finns det i Sverige?
9. Vad betyder förkortningen EU?
10. Förklara skillnaden mellan riksdag och regering.

